UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 11. Vocatio ad Statum Religiosum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

Visual Library

qui *carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Galat.* 5. Et cum Apostolo *ibidem* c. 2. dicere possunt : Christo confixi sumus cruci. Undè & à SS. Patribus vocantur *Crucifixi* ; uti videre est apud S. Bernardum *Epist.* 236. Basilium *in Constitut. monast. c* 21. Ephremum *tract. 2. paræn. 1.* Macarium, Theodorum Studitam, Cassianum &c.

§. 11.

Vocatio ad Statum Religiosum.

28. TRes sunt vocationum modi, quibus homines ad Statum Religiosum incitantur; uti videre est apud Cassianum *collat.* 3. *c.* 3. & 4. *Primus ex Deo est ; Secundus per hominem ; Tertius ex necessitate.* Non quod duo posteriores non sint ex Deo ; Sed quod in primo modo Deus vocet hominem solus & quasi immediatè ac proximè ; in reliquis verò duobus utatur operâ alicujus vel hominis inducentis, vel casûs fortuiti & adversi, qui sit fortuitus respectu causarum secundarum, non tamen respectu Dei cuncta prævidentis & ad hominum spiritualem utilitatem dirigentis ; Nam respectu Dei, cujus Providentia in suâ dispositione non fallitur, & qui omnia præordinat ad finem bonum, antequàm fiant, nihil potest esse fortuitum aut Casuale. Primus ergò modus contingit, quando inspiratio Divina homini immissa excitat eum ad Statum Religiosum amplectendum;

dnm; ſicut excitavit S. Antonium, quando ingreſſus Eccleſiam audivit ex Evangelio: *Si vis perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da Pauperibus, & habebis theſaurum in cœlo, & veni ſequere me. Hoc* enim *præceptū Domini* arbitrans *ſpecialiter ad ſe directum, cum ſummâ illud cordis compunctione ſuſcepit, confeſtimq; renuntians cunctis, ſecutus eſt Chriſtum, nullâ exhortatince neq; Doctrinâ hominum provocatus*; ut inquit Caſſianus *ſuprà.*

29. Secundus Vocationis modus contingit tunc, *cùm vel exemplis quorundam Sanctorum, vel monitis inſtigati* afficimur ad ſtatum Religioſum. Quomodò S. Auguſtinus *lib. 8. confeſſ. c. 6.* fatetur, ſe poſt propoſitam S. Antonii per Potitianum vitæ rationem mirabiliter exarſiſſe erga Inſtitutum Monaſticum; Et *ſerm. 1 de vita Clericorum* ait, ſe omnes, qui Clerici volebant ordinari, ſtuduiſſe exemplo Apoſtolorum propoſito & verbis efficacibus inducere ad vitam communem ac regularem amplectendam.

30. *Tertius* modus dicitur *neceſſitatis*. Quia Deus illos, apud quos nec bonæ inſpirationes, nec hominum Spiritualium exhortationes, neq; etiã Sanctorum exempla proficiunt, ſubindè ex merã ſuâ bonitate & miſericordiâ per infelicẽ aliquem caſum ſolet ad Statum Religioſum vocare, v. g. per mortem Chaorum, perſecutionem potentis Adverſarii, Paupertatem, vel aliam neceſſitatem. Quem tertium vocandi modum Caſſianus

nus vocat *violentam vocationem* ; probàtque, Religiosæ vitæ tunc acceptationem non oriri ex desperatione (sicut imprudenter quidam loquuntur) sed ex Dei miserentis dispositione. Etenim *Abbati Moysi nihil defuit ad perfectæ Beatitudinis meritum, quod metu mortis, quæ ei propter homicidii crimen intentabatur, impulsus ad Monasterium decurrit. Quia ita necessitatem conversionis arripuit, ut eam in voluntatem promptâ animi virtute convertens, ad Perfectionis vastigia summa pervenerit.* Paulus primus Eremita fugiens Decii & Valeriani persecutionē, casu specum ingressus, cum aliquamdiu inibi latuisset, cœpit solitudine delectari, & quod priùs necessitate fecerat, deinceps Voluntate per omnem vitam tenuit. Paulus, simplex dictus, ob uxorem in adulterio deprehensam auffugiens, reliquit illam & domum; ac veniens ad S. Antonium, factus est Monachus. S. Romualdus, fundator Ordinis tam celebris; propter homicidium à patre suo patratum confugit ad quoddam Monasterium, & occasione hujus necessitatis Propositum Regulare arripuit. Undè S. Joannes Climacus *grad.* 1. ait: *Nè illa quidem renunciationum genera vituperemus, aut condemnemus q. casu fiunt.* Sivè, ut, alii ver tunti. *Non contemnamus quosdam, mundo renunciantes sine sapienti deliberatione. Sapè enim talis renunciatio meliori fine termiatur, quàm illa, quæ fuit deliberata. Vidi quosdam euntes non rectâ intentione, sed necessitate cōactos; qui deindè fuerunt capti à multâ Sapientiâ Abbatis & placitâ*

citâ conversatione Monachorum : Hi postmodùm receperunt Lumen à Deo, Lumen gratiæ, & pervenerunt ad altrum Statum. Semen cadens de manu agricolæ, ubi non vult, ulteriùs interdum germinat, quàm de industriâ germinatum.

Est ergò communis Doctrina Patrum & Doctorum Asceticorum, quod quilibet in statu vitæ semel arrepto, dummodò ab Ecclesia Catholicâ approbatus sit, permanere debeat. Ita enim jubet Apostolus 1. *Corinth. 7. Unusquisq; in quâ vocatione vocatus est, in eâ permaneat.* Et suadet Cassianus *coll. 14. c. 5. & seq.* diens : *Hoc unicuiq; utile & conveniens est, ut secundum propositum, quod elegit, sivè gratiam, quàm accepit, summo studio ac diligentiâ ad operis arrepti perfectionem pervenire festinet ; Et aliorum quidem laudans admiransq; virtutem, nequaquam à suâ, quam semel elegit, professione discedat. Multis viis ad Deum tenditur ; Et ideò unusquisq; illam, quam semel arripuit, irrevocabili cursûs sui intentione conficiat.* Quod si quis putet, vel etiam certò sciat, se talem Statum, in quo est, ex motivo non spirituali, sed planè temporali suscepisse, is Consilium & Doctrinam sequatur Sancti Francisci Salesii, viri doctissimi, & in discretione spirituum expertissimi ; cui in Breviario Romano hoc tribuitur Encomium, quod *suis Scriptis Cœlesti doctrinâ refertis Ecclesiam illustrarit, quibus iter ad Christianam perfectionem tutum & planum demonstrat.* Is igitur *in Regulis suis part. 1. c. 1. p. 3* tradit hanc doctrinam : *Illud ante omnia vocato*

ad

ad Statum accurandum est, ut contentus Statu illo suo, quem sibi delegit, omninò degat: Sibiq; in eo etiam complaceat; quantumvis, si res illi integra foret adhuc, scivissetq; antea, quæ expertus est post, nunquam se illi mancipasset fortassis, conetur q; ex amussi omnem, quâ in eo obstringitur, obligationem hilari promptâq; mente explere. Hoc est enim, quod Apostolus monet Ephes. 4. Ut unusquisq; ambulet dignè vocatione, quâ vocatus est. Aliud agere vel cogitare dæmonis insensissimi hostis nostri periculosa tentatio est; quâ suggerendo nobis, quasi cæteri Status nostro meliores sint, & in quibus servire Deo perfectiùs propriãq; Salutem nanciscì faciliùs queamus, inquietudine mentem nostram conturbare conatur. Persistendum ergò cuivis in suo Statu necessariò est; nec mutatio illi alia vel expectanda, vel expetenda, nisi ut in eo se modis nũeris q; omnibus perficiat: esto, ad eum Vocatione non divinâ, sed humanâ potiùs atq; ex motivis magis terrenis quàm Cœlestibus pellectus, imo compulsus etiam à Parentibus & necessariis fuerit; quæ ipsa nihil ominùs illi instar divinæ vocationis sint. Nam Deus in vocatione proponit homini talia motiva, quæ prævidet fore idonea ad persuadendum, & se accommodat illius capacitati, atque ideò si quis altiora motiva non penetret, suggerit Deus magis vulgaria & temporalia. An non perfectus in religioso statu extitit S. Chrysostomus? verùm audi eum *lib. de compunct. Cordis c. 4.* sic de se loquentem: *Cùm constituissem mihi olim, civitatem relinquere, venireq; ad Habitacula*

bitacula Monachorum, multus eram in quærendo & investigando, ubi esset abundantia rerum necessariarum: & ultrùm possem habere panem singulis diebus recentem? Utrum etiam fortassis adstringeres ad vilitatem leguminum, aut ad labores duros, nempè ad fodiendam terram ferenda ligna & aquam, aliaq; id genus adminastranda gravia? Uno verbo, multa quæstio & cura mihi erat de inerti qui &c. Qui igitur Monasterium ingressus est ex intentione non adeò bonâ & purâ, is posteà prudentior factus, mutare debet intentionem & voluntatem; non Statum & vocationem.

31. Multò minùs autem inquietari debet, aut dubitare de suâ vocatione, qui ex bono & sancto fine permotus venit ad Monasterium, v.g. Ut fugiat peccata, & peccatorum occasiones, ac pericula Salutis, quæ in sæculari statu fuit expertus; aut ut satisfaciat pro peccatis suis in sæculo commissis; aut ut Christum perfectiùs imitetur &c. Nam quia hujusmodi fines & intentiones sunt supernatuales, non possunt à Naturâ vel dœmone oriri; uti docet S Thomas *part. 1. q. 111. a. 2. Et Opusc. 17. c. 10.* Item 2. 2. *q. ult. a. ult.* Qui etiam addit *citato opusc. 17. c. 10. Detur, quod Diabolus aliquem incitet ad Religionem intrandam: hoc opus bonum est, & bonis Angelis congruum. Unde est periculum, si quis ei in hoc consentiat: Sed vigilandum erit ut ei resistatur, cùm ad superbiam vel alia vitia inceperit ducere. Frequenter enim contingit, quod Deus utitur Malitiâ dæmonum in bonum Sanctorum. Sciendum*

dum tamen est, quod, si cui à Diabolo suggereretur, vel etiam ab homine, Religionis introitus, per quem aliquis accedit ad Christum sequendum, talis suggestio efficaciam non haberet, nisi interius trahatur â Deo; Et sic Religionis propositum, à quocunq; sugeratur à Deo est. Hæc ille, ex quibus Niecolaus Lancicius *opusc. degrectè tradu, cend â adolescent. c.* 21. concludit, quod quæcunque occasio vel causa inducens hominem, ut sæculum relinquat, & Deo perfectiùs servire velit, aut ob alium spiritualem finem propriæ vel alienæ salutis aut perfectionis Statum Religiosum amplectatur, sit vera Dei vocatio.

Est igitur ordinariè occulta & tecta Diaboli deceptio, quando venit nobis cogitatio, quod sub prætextu majoris Perfectionis debeamus relinquere Statum Religionis, quem semel amplexi sumus, & transire ad alium strictiorem & magis austerum; Sicut benè advertit S. Bernardus *Epist.* 32. Chrysostomus *homil.* 6. *in Joann.* & Cassianus *Collat.* 14. *c.* 5. *& seq.* Verùm manifesta & aperta Diaboli deceptio est, cùm alicui etiam necdum professo & adhuc Novitio venit cogitatio, quod contradicentibus vel invitis Superioribus suæ Religionis debeat deserere Statum Religiosum & redire ad sæculum. Quamvis enim possit adhuc liberè egredi, & necdum sit obligatus manere in Religione; Ordinariè tamen periculosus est talis recessus à proposito arrepto ad sæculum. *Qui de Monasterio ad sæculum redeunt, â Societate Angelorum separantur, & Dæmonibus sociantur.* Qui san-

sanctam congregationem relinquunt, & ad sæcularem vitam descendunt, à Societate Dei elongantur, atq; Domino Diaboli subjugantur; inquit S. Bernardus *lib. de modo benè vivendi c. 20.* Et S. Ephrem *serm. qui incipit: Non decet eos &c. Si post renunciationem & abdicationem vitæ, in virtutis studio claudicare quis incepit, & sensim à rectâ viâ resilire, oculoq; retrorsùm cõvertere; hic & in vitâ præsenti erit exemplo; & post hanc vitam regno Cœlorum privatus, indignum se ipsum Sanctorum Choro reddet.* Addit Lancicius *suprà: Qui semel ad Religionem admissi sunt: eamq; ingressi, vult eos Deus perseverare in Statu Religioso: quem si deserant invitis Superioribus, etiam in Novitiatu, meo judicio sunt ex reprobis. Imò hoc est ipsius Dei judicium. Luc. 9. Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei. Quæ verba iis, qui non perseverant in Religione, convenire dixerunt S. Antonius apud Athanasium in vita, & S. Bernardus epist. 1.* Vide de hoc latiùs tractantem, & exemplificantem Lancicium *opusc. cit. c. 18. n. 232. & alibi.*

§. 12.

De Fine Statûs Religiosi in genere, sivè de Perfectione.

32. COmmunis est Theologorum & Asceticorum sententia, quod Religiosi teneantur tendere ac conari ad *Perfectionem* tanquam ad suum Finem. Hic autem Finis seu Perfectio